

VIEŠOJI ĮSTAIGA LIETUVOS VERSLO KOLEGIJA EKONOMIKOS KATEDRA

BUHALTERINĖ APSKAITA DĖSTOMŲ DALYKŲ ANOTACIJOS

H01B001 Taikomoji filosofija – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Taikomosios filosofijos kurso metu studentams pristatomos fundamentalios filosofinės Rytų ir Vakarų kultūrų problemos, pagrindinės mąstymo paradigmos įvairiais filosofijos raidos laikotarpiais bei svarbiausi mąstytojai, nulėmę filosofijos raidą. Baigę šį kursą studentai įgyja kritinio mąstymo gebėjimus, išmoka kvalifikuotai nagrinėti filosofijos klausimus, įpranta korektiškai diskutuoti filosofijos, religijos, ideologijos bei dorovės temomis, taip pat racionaliai vertinti mentalinę, socialinę, ekonominę, politinę, kultūrinę realybę ir jos virtualias apraiškas. Filosofijos kurso metu studentai susipažįsta su filosofijos kilme ir objektu bei problemišku filosofijos ir mitologijos / religijos / mokslo / kultūros santykiu. Pristatomos esminės konfucionizmo, daoizmo, budizmo, dzenbudizmo koncepcijos ir kategorijos, supažindinama su svarbiausiomis senovės Graikijos, taip pat klasikinėmis – viduramžių, renesanso, naujųjų amžių, modernųjų laikų ir postmodernistinėmis filosofinėmis teorijomis. Praktinių užduočių metu, rašydami filosofinį esė ir atlikdami kūrybinį projektą, studentai įgytas teorines žinias pritaiko aktualiems kasdienybės atvejams analizuoti.

Literatūra:

- Nekrašas, E. (2010). Filosofijos įvadas. Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidykla.
- Arlauskas, S. (2011). Šiuolaikinė filosofija: monografija. Vilnius : Charibdė.
- Kanišauskas, S. (2011). Moralės filosofijos pagrindai. Vilnius: MRU.
- Plėšnys, A. (2010). Filosofijos įvadas. Vilnius: Taura.
- Arant, D. (1999). Perspectives: Ethics, Issues and Controversies in Mass Media. – St. Paul, MN: Coursewise Publishing.
Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Ernesta Molotokienė

S06B002 Bendravimo psichologija – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Šis kursas suteikia studentams bendravimo psichologijos žinių, reikalingų efektyviam komunikavimo procesui profesinėje aplinkoje, bendraujant tiesiogiai ir internetinėje erdvėje su specialistais ir kitais asmenimis. Studentai mokosi sklandžiai ir įtaigiai reikšti savo mintis, efektyviai siųsti pranešimus žodžiu ir raštu, įsisavina aktyvaus klausymosi technikas. Jie mokosi taikyti bendravimo psichologijos žinias praktikoje, išreiškiant poreikius ir jausmus, teikiant konstruktyvų grįžtamąjį ryšį, išsiaiškinant klientų poreikius, tolerantiškai bendraujant, dirbant komandose, motyvuojant komandos narius geriau dirbti, pristatant save, sprendžiant profesinės veiklos uždavinius ir konfliktus.

Literatūra:

- Lekavičienė, R. (2015). Bendravimo psichologija šiuolaikiškai. Vadovėlis. Kaunas: Technologija
- Gardiner, W. (2008). The Psychology of Communication. Ed. Santa, T.
- Salome, J. (2013). Bendravimo menas. Kaip klausytis, kad išgirstum. Kasdienio bendravimo psichologija. Vilnius: Alma littera
- Collin, C., Bensin, N., Ginsburg, J., Grand, V., Lazyan, M., Weeks, M. (2017). Psichologija. Vilnius: Alma littera
- The Handbook of the Psychology of Communication Technology. Editors(s): Sundar, S. Sh. (2015). John Wiley & Sons, Inc
Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Vytė Kontautienė

H04B003 Specialybės užsienio kalba – 9 kr. (40T, 50P, 15K, 135S)

Dalyko tikslas yra padėti studentams taikyti teorines žinias įgytas per anglų kalbos paskaitas. Studentai skaito, klauso, rašo, kalba ir analizuoja medžiagą anglų kalba. Jie išmoka rašyti oficialius ir neoficialius laiškus savo partneriams ir klientams. Studentai pagerina savo rašymo įgūdžius ir ugdo kritinį mąstymą. Pratimai, skaitymo ir straipsnių analizė, pokalbiai ir pristatymai padeda išmokti žodžius ir išreikšti savo mintis. Kurso dalykas taip pat susideda iš gramatikos pratimų, kurie analizuoja gramatinius aspektus. Kurso dalyko pabaigoje studentai gebės laisvai kalbėti ir rašyti anglų kalba. Iš praktinės dalies kurso dalyko tikslas yra padėti studentams suprasti medžiagą ir paskatinti juos kūrybingai taikyti sprendžiant realias verslo anglų kalbos užduotis.

Literatūra:

- Johnson, C. (2010). Intelligent Business. Coursebook. Prie-Intermediate. London: Pearson Education Limited.
- Johnson, C. (2011). Intelligent Business. Coursebook. Intermediate. London: Pearson Education Limited.
- Barral, I., Barral N. (2010). Intelligent Business Skills Book. Prie-Intermediate. London: Pearson Education Limited.
- Trappe, T., Tullis, G. (2011). Intelligent Business. Skills Book. Intermediate. London: Pearson Education Limited.
Dalyko aprašo sudarytoja asist. Irina Tiuliuliukova

P01B004 Išmanieji matematiniai sprendimai – 4 kr. (20T, 25P, 15K, 47S)

Dalyko kurse nagrinėjama matricų, determinantų teorija, tiesinių lygčių sistemos ir jų sprendimo metodai. Sudaromi ir analizuojami tiesiniai vadybos ir ekonomikos uždavinių modeliai. Dėstomi diferencialinio skaičiavimo metodai, išvestinių taikymai tiriant funkcijas bei įvairius socialinius reiškinius bei procesus, taip pat dėstomi integralinio skaičiavimo metodai, supažindinama su apibrėžtiniais integralais, jų skaičiavimu ir taikymu ekonomikoje ir versle. Studentai supažindinami su šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, kurios naudojamos spręsti įvairius taikomuosius uždavinius bei modeliuoti (keisti) realias situacijas ir pagrįstai parinkti optimaliausią sprendimą.

Literatūra:

- Kabašinskas, A., Šutienė, K., Kravčenkienė, V. (2017). Matematika 1. Tiesinė algebra ir matematinė analizė. Kaunas: Technologija.
- Krylovas, A., Kriauzienė, R. (2015). Matematika studijuojantiems ekonomiką ir verslą. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
- Pekarskas, V. (2008). Trumpas matematikos kursas. Kaunas: Technologija.
- Mathematics Resource: <http://www.mathworld.wolfram.com>.
- Kaulakytė, K. Kriauzienė, R. (2011). Tiesinės algebros ir matematinė analizė pagrindai. Vilnius: MRU.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Rasa Grigolienė

S04E001 Šiuolaikinės ekonomikos teorija - 6 kr.
(30T, 30P, 15K, 85S)

Šiuolaikinės ekonomikos teorijos dalyko studijos studentams padės susipažinti su teoriniais šiuolaikinės rinkos ekonomikos pagrindais. Kurso metu siekiama pagilinti būsimųjų buhalterių žinias apie ekonomiką ir jos procesus bei išmokyti studentus numatyti jų įtaką verslo plėtojimui nacionaliniame ūkyje ir tarptautiniu mastu. Mikroekonomikos dalyje nagrinėjamas rinkos dalyvių vaidmuo tvarkant ūkį, atliekama rinkos ekonomikos produkto paklausos ir pasiūlos, elastingumo teorijos analizė, nagrinėjami vartotojo ir gamintojo elgseną formuojantys veiksniai, palyginamos pagrindinės ūkinės veiklos organizavimo formos, nagrinėjama gamybos kaštų teorija ir pelno susidarymas, aptariamas rinkos struktūrų efektyvumas ir kt. Makroekonomikos dalyje nagrinėjami pagrindiniai makroekonomikos rodikliai, analizuojama visuminė paklausa ir pasiūla, monetarinė ir fiskalinė politika, nedarbas ir infliacija, ekonominis augimas, tarptautinės prekybos nauda. Šio dalyko studijos būsimajam buhalteriu padeda ugdyti ekonominį mąstymą.

Literatūra:

- Andriušaitienė, D., Drejeris, R., Jakutis, A., Petraškevičius, V., Stepanovas. (2016). Ekonomikos teorija. Vilnius: Technika.
- Blanchard, O., Johnson, D. R. (2013). Macroeconomics. London: Pearson
- Mankiw, N. G. (2012). Principles of Economics. Harvard University. South-Western.
- Panovas, I. (2013). Mikroekonomika. Vilnius: MRU leidykla.
- Snieska, V., Baumilienė, V., Bernatonytė, D., Čiburienė, J., Dumčiuvienė, D. ir kt. (2011). Makroekonomika. Kaunas: Technologija.

*Dalyko aprašo sudarytojos: doc. Kristina Puleikienė
lekt. Daiva Viningienė*

P09I001 Išmaniųjų technologijų taikymas - 6 kr.
(30T, 30P, 15K, 85S)

Kurso metu siekiama pagilinti Buhalterinės apskaitos studijų programos studentų žinias apie šiuolaikines bendravimo technologijas, elektroninio pašto priemones, virtualias saugyklas, automatines vertykles, taikomųjų programų skirtumus ir funkcijas. Gilinami darbo su internetinėmis paieškos sistemomis, teisės aktų duomenų bazėmis bei informacinėmis sistemomis įgūdžiai. Mokama, kaip tekstinio redaktoriaus pagalba kurti sudėtingus tekstinius dokumentus, naudotis šablonais, kurti įvairias formas, serijinius laiškus ir pan. Mokoma skaičiuoklės pagalba tinkamai formatuoti duomenų lenteles, funkcijų ir formulių pagalbą atlikti skaičiavimus, kurti diagramas, tinkamai grupuoti duomenis lentelėse, kurti dinaminius grafikus, suvestines, atlikti duomenų analizę bei pasinaudojant sprendimų priėmimo galimybėmis priimti pagrįstus verslo sprendimus realiose situacijose. Kurso metu suteikiamos žinios, kaip kurti vaizdingas bei informatyvias prezentacijas bei kaip kurti video pristatymus naudojant nuotraukų ir video medžiagos apdorojimo priemones. Kurso metu studentai taip pat mokomi kurti nesudėtingą svetainę pasinaudodami turinio valdymo sistema.

Literatūra:

- Misevičienė, R., Budnikas, G., Šutienė, K., Paulauskaitė-Tarasevičienė, A. (2011). Inovatyvios informacinės technologijos. Kaunas: Technologija.
- Vidžiūnas, A., Vidžiūnaitė, M. (2013). Skaičiuoklės taikymas apskaitoje ir vadyboje. Kaunas: Smaltija.
- Dulinskas, D., Dulinskienė, J. (2012). ECDL 5.0 visiems: lietuviška programų versija.
- Leonavičienė, B. (2014). MS Office 2013. Kaunas: Smaltija.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Ilona Rupšienė

S01T001 Praktinė teisė – 4 kr.
(20T, 25P, 15K, 47S)

Išklausę šį kursą studentai suvoks teisės prasmę, kilmę, teisinės sistemas, žinos teisės normas sampratą, atsakomybę už teisės normų pažeidimus. Studentai bus susipažinę su Lietuvos Respublikos teisės sistemos šakomis (civiline teise, darbo teise, administracine teise, baudžiamąja teise), įstatymais ir kitais norminiais teisės aktais bei teismų sistema. Studentai galės ir mokės praktinėje veikloje naudotis teisės aktais reglamentuojančiais darbo sutarčių sudarymą ir nutraukimą, drausminės ir materialinės atsakomybės atsiradimo ir taikymo pagrindus. Gebės vykdyti darbų saugą reglamentuojančių norminių teisės aktų reikalavimus. Supras juridinių asmenų steigimo procesą, sandorių sudarymą, sutarčių sudarymą, vykdymo ir nutraukimo pagrindus. Studentai supras civilinės teisės reguliuojamus santykius: subjektus, sandorius, terminus, atstovavimą, prievolės, sutartis ir atskiras jų rūšis, civilinė atsakomybę, jos turinį. Žinos administracinės bei baudžiamosios atsakomybės atsiradimo sąlygas, nuobaudas ir bausmės, jų skyrimo ir parinkimo tvarką apskundimą.

Literatūra:

- Autorių kolektyvas. (2012). Lietuvos konstitucinė teisė. Vadovėlis. Vilnius: MRU.
- Bužinskas, G. (2010). Darbo ginčai: teorija ir praktika. Vilnius: Registrų centras.
- Mitkus, S. Bublilienė, R., Cibulskienė, R. ir kt. (2013). Teisės pagrindai. Vilnius: Technika.

- Mizaras V. (2009). Civilinė teisė. Bendroji dalis. Vadovėlis. Vilnius: Justitia. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas // 2000, Nr. 74-2262, aktuali redakcija 2017-01-01.
- Šalčius A. ir kt. (2014). Baudžiamojo proceso teisė. Vilnius: MRU.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. Renata Šliažienė

**S08R001 Dokumentų valdymo sistemos – 4 kr.
(20T, 25P, 15K, 47S)**

Kurso metu supažindinama su dokumentų rengimo ir valdymo sistemomis Lietuvoje, pagrindiniais teisiniais aktais reglamentuojančiais veiklos dokumentavimą organizacijose, nagrinėjamos veiklos dokumentų rūšys, bendrieji dokumentų rengimo reikalavimai, sudėtinės dokumento dalys ir jų dėstymo tvarka įvairių rūšių dokumentuose, analizuojami dokumentų rašymo ypatumai, rengiami ir įforminami įvairių rūšių dokumentai, sudaromos dokumentų bylos, tvarkomi ir įtraukiami į apskaitą dokumentai. Analizuojamos pagrindines dokumentų rengimo bei kanceliariinės kalbos klaidos.

Literatūra:

- Baltrūnienė, V. (2012). Dokumentų valdymas. Vilnius: Ciklonas.
- Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklė. Prieiga per internetą <<http://archyvai.lt>.
- Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklės. Prieiga per internetą <<http://archyvai.lt>.
- Dokumentų rengimo taisyklės. Prieiga per internetą <<http://archyvai.lt>.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Genovaitė Avižonienė

**P01B005 Statistinė duomenų analizė – 5 kr.
(20T, 25P, 15K, 73S)**

Studentai supažindinami su ekonominio reiškimo, kaip statistikos objekto, ypatumais, lemiančiais ekonominių-statistinių matų sistemos pasirinkimą, mokomi atlikti įvairius matematinius-statistinius skaičiavimus. Kursas leidžia susipažinti su pagrindiniais duomenų rinkimo ir jų kontrolės, siekiant kuo didesnio tyrimo tikslumo, principais, statistinio stebėjimo rūšimis, formomis ir būdais. Studentams aiškinamos statistinių metodų pasirinkimo galimybės, tiriant mikroekonominius ir makroekonominius reiškinius, pateikiami rodiklių skaičiavimo algoritmai, mokoma atlikti duomenų grafinį vaizdavimą, statistinių duomenų apdorojimą, naudojant kompiuterines programas ir statistinius paketus. Studijuojantieji supažindinami su santykiniais ir vidutiniais rodikliais, dinamikos ir variacinių eilučių tyrimu.

Literatūra:

- Bagdanavičius, J., Šiaudytis, V., Vaitelienė, A. (2007). Statistikos metodai socialiniuose-ekonominiuose tyrimuose. Vilnius: Vilniaus pedagoginio universiteto leidykla.
- Bakštys, A. (2007). Skaičiavimo statistika. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.
- Valkauskas, R. (2007). Statistika. Vilnius: Vilniaus vadybos aukštoji mokykla.
- Bagdonas, E. (2009). Socialinė statistika. Metodai. Pirmoji dalis. Kaunas: Technologija.
- Paulavičius K. B. (2010). Taikomosios statistikos įvadas. Vilnius: Edukologija.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Laura Šaltytė-Vaisiauskė

**S04E002 Buhalterinės apskaitos pagrindai – 6 kr.
(30T, 30P, 15K, 85S)**

Buhalterinės apskaitos pagrindų kurso metu akcentuojama apskaitinės informacijos svarba ir vieta ūkinėje ir finansinėje veikloje, pateikiami vartotojai. Šiuo kursu siekiama supažindinti su apskaitos reglamentavimu, buhalterinės apskaitos principais, buhalterinės apskaitos matais, išnagrinėti finansinės ir valdymo apskaitos skirtumus. Kurso metu su studentais nagrinėjama turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų esmė ir tarpusavio ryšys, analizuojama ūkinių operacijų įtaka turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų pokyčiams, mokoma praktiškai skirstyti konkrečios įmonės turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus, taip pat analizuoti ūkinius faktus, sisteminti ir registruoti juos pirminiuose dokumentuose ir apskaitos registruose bei mokoma suprasti apskaitos dokumentų reikšmę, jų informacinį ir teisinį aspektus bei įsisavinti apskaitos dokumentų rekvizitus, žinoti jų juridinę galią. Praktiškai mokinama tvarkyti Didžiosios knygos sąskaitas, taisyti klaidas apskaitos registruose, apskaitoje atlikti koreguojančius įrašus, parengti darbinę atskaitomybės lentelę, sudaryti įmonės balansą, pelno (nuostolių) atskaitas bei sudaryti finansinės atskaitomybės atskaitas.

Literatūra:

- Kalčinskas, G., Kalčinskaitė – Klaimaitienė, R. (2017). Buhalterinė apskaita. Vilnius: UAB „Pačiolis”.
- Žaptorius, J. (2017). Tvarumo apskaita ir valdymo kontrolės sistema. Vilnius: VGTU leidykla.
- Kalčinskas, G., Kalčinskaitė – Scott, P. (2018). Introduction to Accounting. OUP Oxford.
- Dovidaitė, B. (2018). Sąskaitų korespondencijų žinynas. Pačiolis.
- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilma Eidininkienė

**S03V001 Vadybos pagrindai – 3 kr.
(15T, 15P, 15K, 35S)**

Vadybos pagrindų kursas skirtas supažindinti studentus su valdymo funkcijomis, įmonės organizacine valdymo struktūra, sprendimų priėmimo procedūromis. Plačiai analizuojami įvairūs moksle bei praktinėje veikloje vartojami valdymą apibūdinantys terminai bei pagrindinės valdymo sistemos. Siekiama supažindinti studentus su Lietuvos ir tarptautinio ūkio vystimosi tendencijomis, įtakojančiomis galimybę kuriant naują verslą, pateikiant šiuolaikinės vadybos filosofijos esmę. Dėstomas dalykas, studentams leidžia sužinoti įvairaus tipo įmonių steigimo Lietuvoje tvarką, vadybos naudą, siekiant asmeninių ir grupinių tikslų, panaudojant platų mokslo žinių spektrą. Ypač daug dėmesio skiriama priimančiam valdymo sprendimams, suvokiant pagrindines valdymo funkcijas, jų vietą ir vaidmenį, valdymo metodus įmonės

veiklos rezultatams, tinkamai reaguojant į rinkos pokyčius. Atkreipiamas klausytojų dėmesys į darbuotojų vadybos pagrindus. Atliekant praktines užduotis, gebės suvokti vadovavimo stiliaus ir bendravimo naudą.

Literatūra:

- Stoner, J. A. f. ir kt. (2009). Vadyba. Poligrafija ir informatika.
- Zakarevičius, P. ir kt. Organizacijų vadyba. (2011). VDU: VDU leidykla.
- Martinkus, B., Stoškus, S. ir kt. Vadybos pagrindai. (2010). Šiaulių universitetas.
- Bakanauskienė, I., Kiguolienė, A. (2013). Vadybiniai sprendimai: priėmimas ir įgyvendinimas. Vytauto Didžiojo universitetas.
- Šimanskienė, L., Župerkienė, E. (2013). Darnus vadovavimas. Klaipėdos universitetas.
- Evans James R., Lindsay William M. (2011). The management and control of quality. South-Western/Cengage Learning.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Jurgita Martinkienė

S08B006 Tiriamųjų darbų metodologija – 4 kr.
(20T, 25P, 15K, 47S)

Šis kursas, skirtas padėti studentams pasirengti savarankiškai atlikti pirmuosius tiriamuosius darbus (referatą, kursinį darbą, baigiamąjį (diplomini) darbą) bei susipažinti su duomenų sisteminiu. Studijuodami šį dalyką studentai analizuoja įvairių socialinių mokslų literatūrą, formuojasi darbo su moksliniais šaltiniais įgūdžius, mokosi pažinti ir savarankiškai realizuoti esminius pirmųjų tiriamųjų darbų metodologinius reikalavimus, įvaldo svarbiausius tyrimų metodus, universaliuosius tyrimo dizaino reikalavimus, sistema surinktus duomenis, susipažįsta su tiriamųjų darbų etikos nuostatomis.

Literatūra:

- Kardelis, K. (2016). Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai. Vilnius: MELC.
- Gaižauskaitė, I., Mikėnė, S. (2014). Socialinių tyrimų metodai: apklausa. Vilnius: Mykolo Romerio universitetas.
- Ramašauskas, O., Grigolienė, R., Martinkienė, J. ir kt. (2018). Baigiamųjų darbų rengimo metodiniai nurodymai (LTVK). Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Rasa Grigolienė

B09V002 Darbuotojų sauga ir sveikata – 3 kr.
(15T, 15P, 15K, 35S)

Šiame kurse nagrinėjamos visos prevencinės priemonės skirtos darbuotojų darbingumui, sveikatai ir gyvybei darbe išsaugoti, sprendžiamos jų taikymo praktinėje švietimo institucijų veikloje užduotys. Studentai detalai supažindinami su darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų sistema, darbuotojų saugos ir sveikatos vidinės kontrolės organizavimu įmonėje, darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų struktūra bei funkcijomis, instrukcijų rengimo reikalavimais. Atskleidžiami vadovų, specialistų ir darbuotojų mokymo, atestavimo ir instruktavimo ypatumai. Ypač didelis dėmesys skiriamas saugios ir nekenksmingos darbo aplinkos užtikrinimo reikalavimams: analizuojami reikalavimai darboviečių įrengimui, darbo priemonėms ir darbams, darbo vietų apšvietimui, darbo aplinkos mikroklimatui, apsaugai nuo triukšmo, vibracijos, spinduliuotės ir šiluminio poveikio. Nagrinėjami gaisrinės saugos reikalavimai. Plačiai analizuojamas kenksmingų darbo aplinkos veiksnių normavimas, darbo aplinkos rizikos įvertinimas ir jos prevencijos priemonės bei darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis priklausomai nuo profesinės rizikos. Studentai supažindinami su profesinių ligų priežastimis ir prevencija, mokomi tirti nelaimingus atsitikimus, pildyti dokumentus. Analizuojami aplinkosaugos aspektai ir jų poveikis aplinkai.

Literatūra:

- Darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojantys teisės aktai. <http://www.vdi.lt/norminiai/dsa.htm>
- Čyras, P. ir kt. (2005). Gyventojų apsauga ekstremaliose situacijose. Technika.
- Ramonas, Z., Čikotkienė, D. (2009). Ergonomika. Žmonių saugos pagrindai. Liucijus.
- Butkus, R. (2011). Profesinės saugos valdymas: Mokomoji knyga. ASU leidykla.
- Stankiuvienė, A. (2015). Teisiniai darbuotojų saugos ir sveikatos pagrindai. Vilnius: Technika.

Dalyko aprašo sudarytojas doc. dr. Algirdas Giedraitis

S04E003 Finansinė apskaita pagal VAS - 6 kr.
(30T, 30P, 15K, 85S)

Įmonių finansine būkle, pelnu, jų mokumu, disponuojamu turtu, mokamais mokesčiais, gaminama produkcija ar teikiamomis paslaugomis nuolat domisi akcininkai, investuotojai, kredito institucijos, pirkėjai, tiekėjai ir įvairūs kiti vidiniai bei išoriniai apskaitos informacijos vartotojai. Visą šią informaciją, kuri reikalinga skirtingiems vartotojams formuoja finansinė apskaita, t.y. ji apima ūkinių operacijų fiksavimą, analizę ir šios informacijos pateikimą tam tikrų ataskaitų forma. Apskaitos specialistas privalo išmanyti finansinės apskaitos vedimo principus, gebėti formuoti finansinę informaciją remdamasis galiojančiais įstatymais, VAS, norminiais aktais ir kitais reglamentais, nuolat tobulinti bendrąsias ir profesines kompetencijas.

Literatūra:

- Budzinskienė, N. Kvekšienė, M. (2016). Finansinė apskaita: praktiniai ir savarankiški darbai. Kaunas: Vitae Litera.
- Bendikienė, D., Janišauskienė, V. (2011). *Finansinė apskaita*. Šiauliai: ŠU leidykla.
- Burkštaitienė, D. (2009). Finansinė turto apskaita ir finansinės atskaitomybės rengimas. Vilnius.
- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.
- Verslo apskaitos standartai. <http://www.apskaitosinstitutas.lt>.
- Žaptorius, J. (2015). Finansinė apskaita. Vilnius: VGTU.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Deimena Kiyak

S01T002 Darbo teisė – 4 kr.
(20T, 25P, 15K, 47S)

Kurso tikslas- pateikti teorines žinias apie darbo santykių teisinio reguliavimo tikslus, darbo teisės sampratą, dalyką ir metodą, darbo teisės šaltinius, darbo teisinių santykių atskyrimą. Mokyti atskirti nuo kitų teisės šakų reguliuojamų teisinių santykių. Supažindinti su kolektyvinėmis sutartimis ir kolektyvinės derybomis, kolektyvinių ginčų sprendimo tvarka. Įdarbinimo santykiai ir užimtumo rėmimas, nelegalus darbas, darbo sutarties sąvoka ir jos rūšys, darbo sutarties sudarymas, vykdymas ir pasibaigimas, darbo laikas, poilsio laikas, darbo užmokestis, garantijos ir kompensacijos, sveikatos ir saugos darbe užtikrinimas, atskirų kategorijų darbuotojų apsauga, darbo drausmė ir materialinė atsakomybė, individualių darbo ginčų sprendimo tvarka ir ypatumai.

Literatūra:

- Lietuvos Respublikos darbo kodeksas // 2016-09-19, Nr. 23709. Aktuali redakcija 2017-06-01.
- Bužinskas, G. (2010). Darbo ginčai: teorija ir praktika. Vilnius: Registrų centras.
- Petrylaitė, V., Petrylaitė, D. (2011). Darbo teisė: aktualūs atsakymai darbuotojams. Vilnius: registrų centras.

Dalyko aprašo sudarytojas dr. Vaidotas Granickas

S04E004 Finansų pagrindai – 5 kr.
(20T, 25P, 15K, 73S)

Studentai kurso metu analizuos esminius finansų pagrindų bruožus, finansinių išteklių formavimo šaltinius, susipažins su įmonės dokumentais bei patys juos rengs, analizuos įmonės turimo kapitalo struktūrą. Praktinių užsiėmimų metu studentai turės atlikti užduotis, susijusias su įmonės finansinės būklės, investuojamų lėšų ekonominiu pagrįstumu, rizikos įvertinimu, kapitalo kainos ir optimalios kapitalo struktūros nustatymu. Taip pat bus atliekamos užduotys, susijusios su pinigų srautų vertės nustatymu laiko atžvilgiu, anuiteto būsimos ir esamos vertės apskaičiavimu, paskolos amortizacijos sudarymu, vertybinių popierių rinkos kainos apskaičiavimu. Nagrinėjant papildomų finansinių išteklių poreikio nustatymą, bus pateiktos užduotys, imituojančios konkrečios įmonės finansinę padėtį, kurios įgalins užtvirtinti žinias įgytas teorinių paskaitų metu. Didelė paskaitų dalis skiriama finansiniam prognozavimui, siekiant įtvirtinti studentų žinias pardavimo augimo pagrįstumui, papildomų finansinių išteklių poreikio nustatymui ir grįžtamojo ryšio įvertinimui, taip pat rizikos įvertinimui.

Literatūra:

- Aleknevičienė, V. (2011). Įmonės finansų valdymas (vadovėlis). Kaunas: Spalvų kraitė.
- Buckiūnienė, O. (2011). Finansų teorijos pagrindai: mokomoji knyga. Vilnius: Vilniaus kolegija.
- Lileikienė, A., Grigaliūnienė, Ž. (2014). Verslo finansų valdymas. Klaipėda: KU leidykla.
- Pat, Obi (2009). Verslo finansų pagrindai (vadovėlis). Kaunas: Technologija.
- Falk, G. (2014). Financial Management.

Dalyko aprašo sudarytoja prof. dr. Angelė Lileikienė

S04E005 Mokesčių apskaita – 5 kr.
(20T, 25P, 15K, 73S)

Kiekviena valstybė, veikdama per parlamentą ir valdymo organus, atlieka daug įvairių funkcijų – apsaugos, gamybinės-komercinės veiklos, vystymo ir administracines funkcijas. Šių funkcijų vykdymui reikia didelių finansinių išteklių, kurių svarbiausias, nuo seniausių laikų žinomas šaltinis, mokesčiai. Mokesčių apskaitos kurso metu siekiama, kad studentai identifikuotų mokesčių vaidmenį finansų sistemoje, apibūdintų pagrindinius mokesčių elementus, principus ir rūšis, įvertintų šalies mokesčių sistemą, išskirtų Lietuvoje mokamų mokesčių rūšis, objektus, subjektus, tarifus, lengvatas, išmoktų apskaičiuoti pridėtinės vertės, pelno, gyventojų pajamų mokesčius, suprastų mokesčių administravimo svarbą, mokesčių derinimo ES požiūrius ir principus.

Mokesčių apskaitos dalyku siekiama plėtoti kompetenciją tvarkyti ūkio subjekto mokestinę atskaitomybę, parodyti profesionalų požiūrį į darbą bei buhalterio profesiją, bei vertinti, lyginti, naudoti mokesčių informaciją pagal buhalterio pareiginius nuostatus. Šio dalyko studijų metu ugdomos bendrosios kompetencijos (gebėjimas analizuoti ir sisteminti) bei dalykinės kompetencijos.

Literatūra:

- Balkytė, G. (2013). Mokesčiai: vadovėlis. Klaipėda: S. Jokužio leidykla-spaustuvė.
- Kalčinskis, G., Kalčinskaitė – Klaimaitienė, R. (2017). Buhalterinė apskaita. Vilnius: UAB „Pačiolis“.
- Kalčinskis G., Deveikis G. ir kt. (2017). Išmaniosios mokesčių sistemos taikymas įmonėje. Vilnius: UAB „Pačiolis“.
- Mokesčių reglamentuojantys Lietuvos Respublikos įstatymai, normatyviniai aktai. www.vmi.lt; www.lrs.lt.
- 2017 m. metinės mokesčių deklaracijos ir pranešimai. (2018). Pačiolis.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Deimena Kiyak

S04E006 Profesinė etika – 3 kr.
(15T, 15P, 15K, 35S)

Profesinės etikos metu aptariama etikos įtaka verslui ir viešajam administravimui, atpažįstami etikos veiksniai sėkmingoje profesinėje veikloje. Supažindinama su Buhalterių profesionalų etikos kodeksu, kuris nustato buhalterių etikos reikalavimus, atspindi Tarptautinės buhalterių federacijos misiją - tarnauti viešajam interesui, tarptautiniu mastu stiprinti apskaitos profesiją. Nagrinėjami pagrindiniai principai, kurių privalo laikytis kiekvienas buhalteris: objektyvumo, sąžiningumo, profesinės kompetencijos ir reikiamo atidumo, konfidencialumo, profesionalaus elgesio. Analizuojama darbuotojų teisės ir pareigos bei įmonių moralinė atsakomybė, remiantis įmonių apskaitos politika. Susipažinama su pagrindiniais LR įstatymais, akcentuojama jų svarba asmeniniams bei profesiniams įsipareigojimams, kurie viršija įstatymais nustatytus reikalavimus. Analizuojamos konkrečios situacijos, susijusios su etikos normų pažeidimais, aptariamomis grėsmėmis, apsaugos priemonėmis, pasekmės remiantis LR Baudžiamojo ir LR Administracinių nusižengimų kodeksų atskirais straipsniais.

Literatūra:

- Buhalterių profesionalų etikos kodekso vadovas. (2010). Tarptautinė Buhalterių Federacija. Išversta į lietuvių kalbą Lietuvos auditorių rūmų ir platinama TBF leidimu.
- Misevičius, V. (2008). Verslo etikos ir bendravimo organizavimo pagrindai. Kaunas: Technologija.

- Stončiuvienė, N., Degutytė, G. (2014). Taikomoji etika: Buhalterių profesinės etikos aspektai, A. Stulginskio universitetas, Tiltai, Nr. 4.
- Grigaitis, A. Kelyje į Europą: etiškas verslas, etiškas darbdavys, www.personalas.net

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilija Kolaitienė

S04E007 Finansinių institucijų apskaita – 4 kr. (20T, 25P, 15K, 47S)

Šio kurso metu siekiama supažindinti studentus su finansinėmis institucijomis ir jų vykdomos veiklos apskaita. Supažindinama su finansinių institucijų sistema, veiklos principais ir funkcijomis. Nagrinėjama Centrinio banko funkcijos, valdymas bei jo įtaka šalies kredito sistemai. Susipažinama su pagrindiniais LR įstatymais, reglamentuojančiais finansinių institucijų veiklą bei apskaitą. Analizuojamos finansinių institucijų finansinės paslaugos, atsiskaitymų būdai, sistemos, investicinė veikla. Susipažinama su finansinių institucijų apskaitos procesu, apskaitos politika, jos svarba bei mokoma atvaizduoti apskaitoje įvairias finansines operacijas. Nagrinėjami komercinių bankų veiklos riziką įtakojantys rodikliai ir normatyvai, išmokstama analizuoti ir suprasti finansines atskaitas, atlikti komercinių bankų pelningumo analizę.

Literatūra:

- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.
- Jasevičienė, F. (2014). Kredito unijos: teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Lietuvos banko internetinė svetainė: www.lb.lt
- Mishkin, Frederic, S., Eakins, Stanley, G. (2016). Financial markets and institutions. Boston: Pearson.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Jolanta Mileikienė

S04E008 Finansinė apskaita pagal TAS – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Šiame kurse pateikiama informacija apie apskaitos tarptautinės reglamentacijos būtinumą ir naudą, pateikti tarptautiniu mastu reglamentuoti apskaitos principai, būdai ir metodai, atskleistos jų tarpusavio derinimo galimybės, išanalizuoti pagrindiniai tarptautiniai apskaitos reikalavimai. Šiuo kursu siekiama suteikti susistemintų teorinių tarptautinės apskaitos pagrindų, išaiškinti apskaitos reglamentavimo nacionalinių ir tarptautinių lygmenimis pagrindus, suformuoti svarbiausius tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, atitinkamų Europos Sąjungos direktyvų ir nacionalinių standartų taikymo įgūdžius bei savarankiškai organizuoti ir vykdyti apskaitą įmonėse pagal tarptautinius reglamentus.

Literatūra:

- Juočiūnienė, D., Stončiuvienė, N. (2008). Apskaitos tarptautinė reglamentacija. Kaunas: Akademija.
- Tarptautinių apskaitos standartų valdyba. (2011). Mažų ir vidutinių įmonių tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas. Vilnius: Audito ir apskaitos tarnyba.
- Apskaitos, audito ir mokesčių aktualijos. <http://www.aktualijos.lt/>
- Choi, D.S.F., Meek, G.K. (2013). International Accounting. Harlow: Pearson.
- Walter, T. Harrison et al. (2014). Financial accounting: international financial reporting standards. Harlow: Pearson Education.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilma Eidininkienė

P09E009 Apskaitos informacinės sistemos – 6 kr. (30T, 30P, 15K, 85S)

Šio kurso metu siekiama suteikti specialiųjų žinių apie apskaitos informacines sistemas, ugdyti praktinius įgūdžius, panaudojant kompiuterius ir jų programinę įrangą apskaitos informacijos kompiuterizuotoms duomenų bazėms kurti bei sugebėti jomis naudotis. Kurso metu, naudojantis apskaitos informacinėmis sistemomis, yra ugdomi studentų praktiniai įgūdžiai ir sugebėjimai pritaikyti teorines žinias, vedant ūkio subjekto buhalterinę apskaitą. Šiuolaikiniame verslo pasaulyje apskaitos specialistai turi suvesti, apdoroti ir pateikti vidaus bei išorės vartotojams daug informacijos. Verslo subjektai diegia įvairias apskaitos sistemas, kad informaciją būtų greitai apdorojama, būtų galima greitai paruošti atskaitas.

Literatūra:

- Balkytė, G., Jurevičienė, J., Prancėnienė, V. (2011). Kompiuterizuota apskaita: uždavinynas. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
- Doveika, P. (2008). Apskaitos informacinė sistema: monografija. Kaunas.
- Hall. Accounting Information Systems. Prieiga per internetą: http://www.swlearning.com/accounting/hall_01/hall_01.html
- Stačiokas, R., Jefimovas, B. (2007). Buhalterinės apskaitos tvarkymas kompiuteriu. Kaunas: Technologija.
- UAB „Rivilė“. (2008). Buhalterinės apskaitos programos gamintojo UAB „Rivilė – GAMA“ informacinio pobūdžio medžiaga. <http://www.rivile.lt>
- Žilinskienė, I. (2016). Finansinės atskaitos: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas. Vilnius: Pačiolis.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilma Eidininkienė

S04E010 Valdymo apskaita – 6 kr. (30T, 30P, 15K, 85S)

Baigę kursą, studentai gebės tvarkyti ūkio subjekto valdymo apskaitą, teikti valdymo, finansines ir investicines apskaitos informaciją ūkio subjekto vadovams, siekiant įmonės veiklos efektyvumo. Studijų metu teorinės žinios bus derinamos su praktinių įgūdžių ugdymu, modeliuojamos įvairios praktinės situacijos, iš kurių bus mokomasi priimti strategiškai efektyvius ir teisingus sprendimus. Studentai mokės naudotis informaciniais šaltiniais, atrinkti tikslinę informaciją, ją sisteminti, kaupiti ir analizuoti, nuolat tobulinti savo kompetencijas, dirbti komandoje, kūrybiškai, kritiškai mąstyti.

Literatūra:

- Gimžauskienė, E., Jurkštienė, A. (2008). Valdymo apskaitos praktinės užduotys. Kaunas.
- Meškeliene, A. (2012). Valdymo apskaita: mokomoji medžiaga su praktinėmis užduotimis. Klaipėda: S. Jokužio leidykla-spaustuvė.

- Tamulevičienė, D., Subačienė, R. (2013). Valdymo apskaita: mokomoji knyga. Vilnius: VU leidykla.
- Collis, J. (2015). Management Accounting. Humanitas.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vaiva Sinkevičienė

S04E011 Biudžetinių įstaigų apskaita – 4 kr. (20T, 25P, 15K, 47S)

Išklaušę šį kursą, studentai gebės tvarkyti biudžetinės įstaigos apskaitą, organizuoti buhalterijų, darbą sudarant biudžetinių įstaigų išlaidų sąmatas, apskaitant pinigines lėšas, išlaidas, biudžetinių įstaigų vykdomus atsiskaitymus bei apskaitant įstaigos turtą. Taip pat parengti specialistai gebės atlikti materialinių vertybių inventorizacijas, dirbti su ne biudžeto lėšomis, bus susipažinę su buhalterinės apskaitos kompiuterinėmis programomis formuojant ir tvarkant biudžetinių įstaigų apskaitą.

Literatūra:

- Bagdžiūnienė, V. (2011). Finansinės atskaitos pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus. Paprastai ir aiškiai. Vilnius: Conto Litera.
- Balčytienė, B. (2014). Viešojo sektoriaus apskaita ir finansinė atskaitomybė pagal VSAFAS. Šiauliai: Šiaulių valstybinė kolegija.
- Lietuvos Respublikos finansų ministerijos internetinė svetainė: www.finmin.lt
- Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (VSAFAS).
- Budding, T. Grossi, G. Tagesson, T. (2015). Public sector accounting. Abingdon, Oxon: Routledge.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vaiva Sinkevičienė

S04E012 Auditas – 5 kr. (20T, 25P, 15K, 73S)

Auditas vaidina labai svarbų vaidmenį šiuolaikiniame ekonominiame gyvenime. Jis prisideda prie ekonominio stabilumo užtikrinimo, nes audito pagalba yra išvengiamos klaidos, apgaulės. Auditui atlikti reikalingi aukštos kvalifikacijos specialistai. Audito kursą klausantys studentai bus supažindinti su šiuolaikinio audito raida, jo organizavimu Lietuvoje ir Europos Sąjungos šalyse, audito reikalingumu, reglamentavimu, audito įmonių veikla. Išklaušę teorinę dalį, studentai gebės pritaikyti žinias praktikoje, organizuojant auditą, įvertinant audito riziką, rinkti audito įrodymus, apibūdinti jų svarbą auditoriaus išvada pagrįsti. Gebės kritiškai įvertinti verslo įmonių aplinką ir vykdomas operacijas, gebės pateikti savo nuomonę dėl audituojamos įmonės veiklos.

Literatūra:

- Gideikienė, K. (2012). Audito pagrindai. Šiauliai: Šiaulių kolegijos leidybos centras.
- Dagilienė, L., Seminogovas, B. (2013). Audito atvejai. Kaunas: Technologija.
- Lakis, V. (2017). Audito teorija ir praktika. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Mackevičius, J., Subačienė, R. (2018). Lietuvos finansinio audito sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
- Subačienė, R., Budrionytė, R., Kamarauskienė, I. ir kt. (2015). Apskaitos ir audito pagrindai. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilma Eidininkienė

S03V003 Visuotinės kokybės vadyba – 4 kr. (20T, 25P, 15K, 47S)

Šio kurso metu studentai supažindinami su prekių kokybės standartų kūrimo principais ir reikalavimais, prekių kokybės valdymo pagrindiniais principais, reikšme įmonės veiklai, nuolatinio kokybės gerinimo bei mokymo svarba, atskirais prekybos vadybos aspektais ir t.t. Kurso metu atkreipiamas dėmesys į prekių kokybę įtakančius veiksnius, kokybės rodiklius ir kokybės lygio nustatymą. Aptariamos vartotojų teisės ir pareigos prekių kokybės atžvilgiu. Analizuojamas valstybinis produktų saugos reguliavimas, prekių ženklinimo aspektai, maisto saugos principai, higienos normų reikalavimai, kokybės reglamentavimas ES ir Lietuvoje

Literatūra:

- Adomėnas, V. (2011). Standartizuota vadybos sistema: nuo kūrimo iki tobulinimo. Kaunas: Technologija
- Besterfield, D.H., Besterfield-Michna, C., Besterfield, G. H., Besterfield-Sacre, M., Urdhwareshe, H., Urdhwareshe, R. (2011). Total Quality Management.
- Serafinas, D. (2011). Kokybės vadybos teorijos praktinis taikymas. Mokomoji knyga. Vilnius: VU.
- Šimkus, A. (2010). Visuotinės kokybės vadybos įvadas. Kaunas.
- Vyšniauskienė, L. (2014). Kokybės vadybos sistemų poveikis organizacijų gaunamai naudai ir kokybės kultūrai. Daktaro disertacija. Vilnius.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Ligita Šalkaukienė

S04E013 Vidaus auditas – 5 kr. (20T, 25P, 15K, 73S)

Vidaus auditas apibrėžia, ką reikia daryti, kad darbas būtų atliktas tinkamai. Studentai, išklaušę vidaus audito kursą, sugebėtų parengti ir vykdyti vidaus audito kokybės vertinimo ir tobulinimo programą, sugebėtų stebėti jos veiksmingumą. Vidaus auditas yra nepriklausoma, objektyvi tyrimo ir konsultavimo veikla, skirta pridėtinei vertei kurti ir ūkio subjekto veiklai gerinti. Išklaušę kursą, studentai gebės įvertinti, kaip atliekamas vidaus auditas, vadovaujantis Vidaus audito profesinės praktikos standartais: kokybės, veiklos ir diegimo. Siekiamybė, kad studentai suprastų, kad labai svarbu organizacijoje – nepriklausomybė, kuri leidžia vidaus auditoriams priimti nešališkus ir objektyvius sprendimus, kurie yra labai svarbūs tinkamai atliekant auditą. Nepriklausomybė susijusi su vidaus auditoriaus statusu organizacijoje ir objektyvumu.

Literatūra:

- Dagilienė, L., Seminogovas, B. (2013). Audito atvejai. Kaunas: Technologija.
- Daujotaitė, D., Giriūnas, L. ir kt. (2015). Finansų kontrolė ir auditas: teorija ir praktika. Vilnius: Mykolo Romerio Universitetas.
- Kaziliūnas, A. (2009). Kokybės analizė, planavimas ir auditas. Vilnius: Mykolo Romerio universiteto Leidybos centras.

- Oržekauskas, P. (2012). Valdymo ir veiklos audito pagrindai. Kaunas: Technologija.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilma Eidininkienė

S04E014 Finansinis planavimas – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Šio dalyko kursas skirtas supažindinti studentus su įmonių finansiniu planavimu. Studentams perteikiama finansinio planavimo esmė, pristatoma finansinio planavimo reikšmė įmonių veiklos vystymui, sudaromos sąlygos pasirinkti būtiniausių informaciją finansiniam planavimui. Atkreipiamas studentų dėmesys, kaip svarbu finansiniame planavime analizuoti įmonių veiklos rezultatus, vystymosi kryptys, esamą padėtį, studentai supažindinami su informacijos šaltiniais būtiniais finansiniame planavime. Šio kurso metu analizuojami finansinio planavimo principai, įmonių biudžeto formavimo ypatumai, atliekami perspektyviniai finansinio planavimo skaičiavimai.

Literatūra:

- Bagdonas, E., Railienė, G. (2013). Finansų valdymo sprendimai: mokomoji knyga. Kaunas: Technologija.
- Buškevičiūtė, E., Kanapickienė, R., Patašius, M. (2010). Finansinių rezultatų analizė. Kaunas: Technologija.
- Černius, G. (2014). Įmonės finansų valdymo pagrindai. Vilnius.
- Mackevičius, J. (2009). Finansinių ataskaitų auditas ir analizė procedūros, metodikos ir vertinimas: monografija. Vilnius: TEV.
- Skujienė, A. (2008). Finansų vadyba: mokomoji knyga. UAB „Mokesčių srautas“.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Daiva Viningienė

S04E015 Finansinė analizė – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Įmonės buhalterijai svarbu naudoti ekonominius – matematinius metodus bei duomenis, pagrįstus finansų analize. Finansų analizės dalyko kursu siekiama, kad studentas suvoktų finansų analizės teorinius pagrindus, suprastų finansų analizės svarbą įmonės padėties įvertinimui ir plėtros galimybės, išsiaiškintų finansinių rezultatų bei finansinių operacijų efektyvumo analizės metodus ir būdus bei mokėtų juos pritaikyti praktikoje. Finansų analizės paskaitose bus nagrinėjama finansų analizės reikšmė rinkos ekonomikos sąlygomis, analizuojami jos metodai, būdai ir rūšys, nagrinėjamos finansų teorijų mokyklos, išsiaiškinti finansų analizės organizavimo etapai ir procedūros. Taip pat jos metu atliekama įmonės finansinių ataskaitų horizontalioji, vertikalioji ir santykinių rodiklių analizė bei analizuojamas įmonės veiklos efektyvumas, pinigų srautų judėjimas, trumpalaikis ir ilgalaikis turtas, atliekamas įmonės finansinės būklės įvertinimas.

Literatūra:

- Aleknevičienė, V. (2011). Įmonės finansų valdymas. Kaunas: Spalvų kraitė.
- Bagdžiūnienė, V. (2013). Finansinių ataskaitų analizė. Esmė ir verslo situacijos. Vilnius, Conto litera.
- Juozaitienė, L. (2008). Įmonės finansai: analizė ir valdymas. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.
- Mackevičius, J., Giriūnas, L., Valkauskas, R. (2014). Finansinė analizė. Vilnius: VU leidykla.
- Fridson, M. S., Alvarez, F. (2011). Financial Statement Analysis: A Practitioner's Guide. Wiley Finance.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. Kristina Puleikienė

S04E017 Verslo ekonominis vertinimas – 5 kr. (20T, 25P, 15K, 73S)

Rinkos ekonomikos sąlygomis verslo ir turto vertinimo metodologija tampa būtina keičiantis turto ar verslo savininkams, t. y. jei jis parduodamas, perduodamas kaip nepiniginis (turtinis) įnašas, mainomas, dovanojamas, paveldimas, jis apdraudžiamas, apmokestinamas, deklaruojamas, jungiamas su kitu turtu, padalijamas ar atidalijamas iš bendro turto, įkeičiamas, turtas įrašomas į finansinės apskaitos dokumentus, išnuomojamas arba perduodamas kitiems asmenims pasaugos, panaudos pagrindais ar patikėjimo teise, paimamas įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams, pripažįstamas bešeimininkiu, verslui taikomos bankroto procedūros, vykdomi teismų sprendimai, nutartys ir nutarimai civilinėse bylose, teismų nuosprendžiai ir nutartys baudžiamosiose bylose dėl turtinių išieškojimų, hipotekos teisėjų nutartys įkeistą turtą parduoti iš varžytynių ir galų gale jei to pageidauja turto savininkas arba turto vertinimo užsakovas. Siekiant atlikti verslo ir turto vertinimą taikomi lyginamosios vertės, atkuriamosios vertės (kaštų), naudojimo pajamų vertės, ypatingosios vertės ir kt. vertinimo metodai arba jų deriniai, kurie būtent ir nagrinėjami teoriniu ir praktiniu aspektais studijuojant šį kursą. Studijų eigoje išskiriamos trys pagrindinės dalys: turto ir verslo – kaip vertinimo objekto – apibrėžimas, turto ir verslo vertintojo – kaip vertinimo subjekto – charakterizavimas ir vertinimo proceso teoriniai ir praktiniai aspektai.

Literatūra:

- Bartkus, E. V. (2014). Inovacijų valdymas ir ekonominis vertinimas: studijų knyga.
- Galinienė, B. (2005). Turto ir verslo vertinimo sistema. Formavimas ir plėtros koncepcija. Vilnius: VU leidykla.
- Lietuvos nacionaliniai turto vertinimo standartai. 2005. Vilnius. LTV ir LTVVĮA.
- Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas. 1999 m. gegužės 25 d.
- Šapalienė, L., Valentukevičienė, S., Zakarienė, J. (2014). Verslo plano ekonominių skaičiavimų pagrindai: mokomoji knyga. Ciklonas.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Deimena Kiyak

S04E016 Verslo finansų valdymas – 4 kr. (20T, 25P, 15K, 47S)

Verslo finansų valdymo kursu siekiama suteikti reikiamų teorinių ir praktinių žinių, kad studentai gebėtų analizuoti įmonės veiklą, ją vertinti, prognozuoti, planuoti ir kontroliuoti. Pritaikę pagrindinius verslo finansų valdymo principus, jie gebės identifikuoti kapitalo struktūros ir dividendų politikos formavimo, įmonės vertės valdymo, trumpalaikio turto ir jo finansavimo valdymo problemas bei jas spręsti, priimti strateginius, taktinius ir operatyvius finansų valdymo sprendimus, pagrįstus analitiniu vertinimu. Studentai išmoks formuoti kapitalo struktūrą, susipažins su trumpalaikio turto ir jo finansavimo valdymu. Mokomasi iš uždavinių sprendimų ir realių įmonių situacijų analizės, pritaikant teorines ir metodines finansų valdymo žinias.

Literatūra:

- Aleknevičienė, V. (2011). Įmonės finansų valdymas. Kaunas: Spalvų kraitė.

- Juozaitienė, L. (2008). Įmonės finansai: analizė ir valdymas. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.
- Kancerevyčius, G. (2009). Finansai ir investicijos. Kaunas: Smaltijos leidykla
- Lileikienė, A., Grigaliūnienė, Ž. (2014). Verslo finansų valdymas. Klaipėda: KU leidykla.
- Brealey A. R., Myers S.C., Marcus J. A. (2009). Fundamentals of Corporate Finance. 6th Edition. Boston: McGraw-Hill/Irwin.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Daiva Daugintytė

S04E018 Verslo biudžetų sudarymas – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Siekdami organizuoti ūkio subjekto apskaitos tarnybos darbą, formuoti apskaitos politiką bei vertinti, lyginti, naudoti apskaitos informaciją pagal buhalterio pareiginius nuostatus buhalteriai turi nuolat stebėti pagrindinių finansinių rodiklių – indikatorių kitimą įmonėje bei prognozuoti tų pokyčių pasekmes. Įmonėje būtina sukurti vientisą planavimo ir prognozės sistemą, siekti optimalaus santykio tarp pajamų ir išlaidų bei efektyvaus visų išteklių naudojimo. Verslo biudžetų sudarymo dalyko studijų metu pateikiami biudžetų sudarymo procesai ir pagrindiniai sudarymo principai verslo įmonėse. Supažindinama su dažniausiai pasitaikančiomis kliūtėmis, sudarant verslo įmonės biudžetus, derinant verslo siekius su galimybėmis realizuoti pamatuotus tikslus. Nagrinėjami biudžetavimo principai atskirose įmonės funkcinėse grandyse, pristatomi biudžetų planavimo ir prognozavimo instrumentai, taikytini sudarant biudžetus.

Literatūra:

- Bagdžiūnienė, V. (2011). Įmonių veiklos planavimas ir analizė: esmė ir verslo situacijos. Vilnius: Conto litera.
- Lekavičienė, D. (2010). Ekonominio planavimo ir biudžetų sudarymo praktinės užduotys. Mokomoji knyga. Klaipėda.
- Mileris, R. (2012). Įmonių veiklos planavimo ir finansų pagrindai. Kaunas: Technologija.
- Paunksnienė, J., Antanavičienė, J., Peleckis, K. (2011). Verslo pagrindai. Vilnius: Technika.
- Tamulevičienė, D., Subačienė, R. (2013). Valdymo apskaita. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Deimena Kiyak

S04S001 Investicijų finansinis vertinimas – 3 kr. (15T, 15P, 15K, 35S)

Studijų dalyko tikslas – išmokyti studentus vykdyti būtinus ekonominius ir finansinius veiksmus, kurių pagrindu priimami investicijų vertinimo ir pasirinkimo sprendimus versle. Studentai turi gebėti vertinti investicijų ir kapitalo paskirstymo reikšmę ir svarbą sprendimų priėmimo procese, gebėti atlikti finansų matematikos pagrindinius veiksmus, gebėti naudoti investicijų vertinimo būdus ir metodus praktinėje veikloje. Verslo įmonė ar jos atskiras padalinys turi ne tik atlikti apibrėžtas funkcijas, bet privalo veikti efektyviai, t. y., investicija turi pasižymėti tam tikra grąža. Todėl sprendimų priėmimo pagrindas dažnai yra ekonominiai faktoriai, o verslo specialistai geba teisingai įvertinti ir numatyti investicijų tikslingumą, jų naudą įmonės veiklai bei plėtrai.

Literatūra:

- Cibulskienė, D. (2009). Investicijų ekonomika: mokomoji knyga. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla.
- Gasparėnienė, L. (2015). Finansinių investicijų ir investicinių projektų vertinimas: monografija. Vilnius.
- Vitas, A. (2016). Įmonės finansų ir verslo procesų analizė: investicijų rizika, biudžetų formavimas. Vilnius.
- Valentinavičius, S. (2010). Investicijų valdymas: teoriniai ir praktiniai aspektai: monografija. Vilnius.

Dalyko aprašo sudarytojas doc. dr. Arvidas Masiulis

S04E019 Pažintinė praktika (praktinio mokymo įmonėje) – 4 kr. (0T, 45P, 15K, 47S)

Mokymo imitacinė firma atitinka realios įmonės ūkines – finansines sąlygas, visos atliekamos operacijos yra artimos realioms sąlygoms, tačiau prekės ir pinigai egzistuoja tik popieriuose. Studentai praktinio mokymo firmoje dirba personalo, pirkimų, pardavimų bei finansų skyrių darbuotojais: priima bei atleidžia darbuotojus iš darbo, rengia ir įformina dokumentus, tvarko korespondenciją pagal galiojančias raštvedybos taisykles, apmoka mokesčius, parduoda prekes kitoms analogiškomis firmoms Lietuvoje bei užsienyje. Praktikos metu studentai taiko įgytas teorines žinias, sprendžia iškilusias problemas, bendrauja ir bendradarbiauja, geba lanksčiai ir kūrybiškai analizuoti gyvenimo realybę, turi galimybę dirbti su naujomis informacinėmis technologijomis.

Literatūra:

- Balvočiūtė, R. (2005). Verslo imitavimo įmonės kūrimas ir veiklos procesai. Šiauliai: ŠU leidykla.
- Bačiulytė, R., Stonienė, A. (2008). Verslo praktinio mokymo firmų mugės: pasirėngimas, dalyvavimas ir rezultatų apibendrinimas. Vilnius.
- Bačiulytė, R. ir kt. (2009). Verslo praktinio mokymo firmų darbo patirtis ir veiklos gairės. Vilnius.
- Ežerskienė, S. ir kt. (2009). Kokybės vadybos sistemos diegimas verslo praktinio mokymo firmoje. Vilnius.
- Mikalkevičienė, D. ir bendraautorai. (2009). VPMF patirtis. Mokomės kurti įvaizdį. Vilnius.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Rasa Romerytė - Šereikienė

S04E020 Mokomoji praktika (praktinio mokymo įmonėje) – 5 kr. (0T, 45P, 15K, 73S)

Mokomosios praktikos metu imitacinėje firmoje "Biurometa" studentai imituoja realų buhalterio darbą. Studentai, pradėję dirbti šioje įmonėje, perima įmonės likučius, kuriuos turi suvesti į programą „Asistentė“. Tokiu būdu jie programoje susikuria įmonę, ją apsiraso parametruose bei suveda į programą perimtus likučius: „Didžiosios knygos“ sąskaitas, pasikoreguoja sąskaitų planą, suveda ilgalaikio turto likučius, atsargas, debitorinius, kreditorinius likučius. Suvedę likučius, studentai pradeda dirbti buhalterio darbus įmonėje: veda pirkimų apskaitą, pajamuoja atsargas, nurašo atsargas, veda pardavimų apskaitą, suveda per atsiskaitymus banko išrašus, mėnesiui pasibaigus skaičiuoja darbo užmokesį, ilgalaikio turto nusidėvėjimą, uždaro gaunamą PVM su mokėtiniu PVM ir kitas ūkines operacijas pagal užduotis. Visas atliktas ūkines operacijas perkelia į „Didžiąją knygą“, suformuoja gaunamų, išrašomų sąskaitų registrus. Praktikos metu studentai atlieka realias buhalterio funkcijas įmonėje.

Literatūra:

- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.

- Kalčinskas, G. Kalčinskaitė – Klimaitienė, R. (2013). Buhalterinės apskaitos pagrindai. Pačiolis.
- Verslo apskaitos standartai. <http://www.apskaitosinstitutas.lt>.
- Žaptorius, J. (2015). Finansinė apskaita. Vilnius: VGTU.
- Žilinskienė, I. (2016). Finansinės ataskaitos: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas. Vilnius: Pačiolis.

Dalyko aprašo sudarytoja lekt. Vilma Eidininkienė

S04E021 Profesinės veiklos praktika – 9 kr. (0T, 0P, 30K, 210S)

Profesinės veiklos praktikos metu studentai praktinėje veikloje įtvirtina per pirmųjų kelerių metų studijas įgytas teorines žinias, realioje įmonėje tobulina praktinio darbo įgūdžius, gilina savo kaip būsimo apskaitos specialisto kompetencijas. Susipažįsta su pagrindiniais įmonės veiklos organizavimo praktiniais aspektais, finansų valdymu, apskaitos sistema, kainodaros politika, ekonominių išteklių racionalumo vertinimo procesu. Atlikę praktiką, studentai gebės apibūdinti pagrindinius įmonės apskaitai keliamus reikalavimus, taikomus apskaitos principus, naudojamą apskaitos modelį, įvertinti įmonėje taikomą apskaitos tvarką, sudaryti įmonės periodinę atskaitomybę.

Literatūra:

- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.
- Kalčinskas, G. Kalčinskaitė – Klimaitienė, R. (2013). Buhalterinės apskaitos pagrindai. Pačiolis.
- Verslo apskaitos standartai. <http://www.apskaitosinstitutas.lt>.
- Žaptorius, J. (2015). Finansinė apskaita. Vilnius: VGTU.
- Žilinskienė, I. (2016). Finansinės ataskaitos: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas. Vilnius: Pačiolis.

*Dalyko aprašo sudarytojos: doc. Kristina Puleikienė,
lekt. Vilma Eidininkienė*

S04E022 Baigiamoji profesinės veiklos praktika – 15 kr. (0T, 0P, 30K, 370S)

Baigiamąją profesinės veiklos praktiką siekiama ugdyti studentų praktinius įgūdžius, renkantis apskaitos politikos įgyvendinimo priemones skirtingų teisinių formų verslo įmonėse. Atlikę praktiką, studentai gebės pritaikyti nematerialinių ir materialinių vertybių, nuosavo kapitalo bei įsipareigojimų apskaitos politikos įgyvendinimo priemones, apibūdinti finansinių, mokesčių ataskaitų sudarymo tikslus ir metodus bei jų teikiamą informaciją, analizuoti teisinę, mokslinę literatūrą ir įvairius duomenų šaltinius nagrinėjant įmonių ūkinių įvykių apskaitymo ir finansinių ataskaitų sudarymo problemas.

Literatūra:

- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.
- Pačiolio specialistai (2013). Įmonės apskaitos politika. Pačiolis.
- Verslo apskaitos standartai. <http://www.apskaitosinstitutas.lt>.
- Žaptorius, J. (2015). Finansinė apskaita. Vilnius: VGTU.
- Žilinskienė, I. (2016). Finansinės ataskaitos: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas. Vilnius: Pačiolis.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. dr. Deimena Kiyak

S04E023 Kursinis darbas - 3 kr. (0T, 0P, 15K, 65S)

Apskaitos kursiniame darbe studentai pritaiko studijų metu įgytas teorines žinias, lavina analitinius gebėjimus. Teorinėje kursinio darbo dalyje atlieka įvairių šaltinių analizę, pagal pasirinktą loginį nuoseklumą pateikia pasirinktai temai svarbiausius teorinius aspektus. Remiantis teorine dalimi atliekamas empirinis tyrimas, kurio pagrindiniai rezultatai apibendrinami išvadose. Šioje dalyje studentai analizuoja pasirinktos įmonės veiklą, atlieka pasirinkto objekto apskaitos analizę. Studentai taip pat pateikia keletą praktinę reikšmę turinčių, pagrįstų rekomendacijų, apibūdinami jų įgyvendinimo potencialų poveikį nagrinėjamai įmonei ar įstaigai. Kadangi kursiniai darbai pristatomi ne tik raštu, bet ir žodžiu, tai leidžia lavinti studentų tiesioginio verbalinio bendravimo bei dalykinės komunikacijos įgūdžius.

Literatūra:

- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.
- Kardelis, K. (2016). Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai. Vilnius: MELC.
- Ramašauskas, O., Grigolienė, R., Martinkienė, J., Puleikienė, K. ir kt. (2018). *Baigiamųjų darbų rengimo metodiniai nurodymai*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
- Verslo apskaitos standartai. <http://www.apskaitosinstitutas.lt>.
- Žaptorius, J. (2015). Finansinė apskaita. Vilnius: VGTU.
- Žilinskienė, I. (2016). Finansinės ataskaitos: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas. Vilnius: Pačiolis.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. Kristina Puleikienė

S04E024 Baigiamasis darbas - 9 kr. (0T, 0P, 30K, 210S)

Baigiamasis darbas – tai pagal paties autoriaus pasirinktą (suderintą su darbo vadovu ir patvirtintą katedroje) temą savarankiškai parengtas darbas, pagrįstas atliktais tyrimais (teoriniais ir empiriniais). Kolegijos absolvento diplominis darbas yra įrodymas, kad absolventas geba: pasirinkti mokslinę literatūrą ir ją kokybiškai analizuoti; teorines žinias pritaikyti praktiniame darbe; kritiškai vertinti įvairių autorių teorines nuostatas; pasirinkti taikomųjų tyrimų metodus ir modelius; formuluoti tyrimo hipotezę /hipotetinį teiginį ir jį pagrįsti; empiriniais tyrimais; pateikti savarankiškas išvadas ir realius pagrįstus pasiūlymus.

Literatūra:

- Ivanauskienė, A. (2016). Buhalterinė apskaita. Vilnius: Tyto alba.
- Kardelis, K. (2016). Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai. Vilnius: MELC.
- Mackevičius, J., Subačienė, R. (2016). Lietuvos buhalterinės apskaitos sistema: praeitis, dabartis, perspektyvos. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.

- Ramašauskas, O., Grigolienė, R., Martinkienė, J., Puleikienė, K. ir kt. (2018). *Baigiamųjų darbų rengimo metodiniai nurodymai*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
- Verslo apskaitos standartai. <http://www.apskaitosinstitutas.lt>.
- Žilinskienė, I. (2016). *Finansinės ataskaitos: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas*. Vilnius: Pačiolis.

Dalyko aprašo sudarytoja doc. Kristina Puleikienė